

S

Et magasin til deg fra
Strømmestiftelsen

KLIMAKRISE

**Mangel på
rent vann**

KRYSSORD

**Med fine
premier**

MIN JOBB

**Leder
fredssamtaler**

Fattigdoms- bekjemper

Erik Hillestad har satt tekst og toner til 50 år med fattigdoms-
bekjempelse. Denne våren forbereder Haddy Njie og Kåre Conradi
jubileumskonserter om kamp og håp. Og du er invitert!

Bistand fra Sør

Det finnes regnestykker for det meste.

Også for hvor mange jordkloder vi hadde trengt om alle mennesker skulle hatt det samme forbruket som en nordmann.

3,2 jordkloder er svaret, ifølge FN.

Men om alle mennesker i verden hadde hatt samme forbruk og liv som Aissa fra Niger, hadde vi bare trengt 0,8 jordkloder.

Så: Når vi setter to streker under svaret, viser det seg at det lave forbruket til Aissa i Niger og hennes medsøstre er med på å veie opp for vårt overforbruk. Det er vel hva man kan kalle bistand?

tekst KAREN KILANE

foto ØYSTEIN VENÅS SØRENSEN

Ansvarlig redaktør
Erik Lunde

Redaktør
Karen Margrete Kilane

Tekst
Karen Margrete Kilane, Kirsten Falch, Jørn Lier Horst

Foto
Øystein Melhus Venås, Karen Kilane, Torleif Svensson, Adamou Assoumane Issa og Fahad Kaizer

Illustrasjon
Geir Ove Pedersen
Hans Jørgen Sandnes,
Sandnes Media

Design
Irene B. Lyche, Lyche Design

Opplag
16 350, fire utgivelser i året

ISSN 2703-8513

Trykk United Press

«S» er trykket på miljømerket, resirkulert papir og pakket i hundre prosent nedbrytbar biofilm. Strømmestiftelsen er med i Innsamlingskontrollen.

Strømmestiftelsen bekjemper fattigdom gjennom utdanning og jobbskaping i Asia og Afrika. Vi gir mennesker muligheten til selv å kjempe seg ut av fattigdom.

Adresse: Tangen 8, 4608 Kristiansand
Telefon: 38 12 75 00
E-post: post@strommestiftelsen.no
www.strommestiftelsen.no
Kontonr.: 3000.32.51000
Vipps: 03002

URETTFERDIG. De som har bidratt minst til klimakrisen, rammes hardest. En ny studie fra Strømmestiftelsen viser at mangel på rent vann, ekstremvær og tørke presser sårbare familier i Niger og Bangladesh til bristepunktet.

INNHold

2 Bistand
Hvem gir bistand til hvem?

14 På riktig spor
Mye i verden går bedre enn før

16 50 år!
Høstens store jubileumskonserter

20 På skolen
Nabir fra Tanzania danser alene

22 På jobb
Fra skolebenken til fredsforhandling

24 På sengekanten
Detektivgåte med kjempefin premie

26 1976–2026
50 år i år. Bli med på festen!

27 Kryssord
Å lese bladet gir hjelp til å løse kryssordet

28 Invitasjon
Ikke gå glipp av jubileumskonserter

16

20

24

LEDER

NY TID

I dette bladet kan du lese om jubileumskonserterne vi inviterer til i forbindelse med at vi feirer 50 år. Komponist og tekstforfatter Erik Hillestad har satt tekst og toner til et halvt århundre med fattigdomsbekjempelse. Vi håper du kommer!

Vi skriver også om en helt fersk studie fra Niger og Bangladesh som viser hvordan klimændringer påvirker folks liv og hverdag, nå og i fremtiden.

Det er et stort spenn mellom disse sakene. Jubileumskonserterne er en mulighet til å se tilbake på 50 år der mennesker har blitt gitt muligheter, tatt dem – og klatret ut av fattigdom. I et jubileumsår er det på sin plass å se tilbake og feire alle som har vært fattigdomsbekjempere.

Samtidig er det viktigst å brette opp ermene og vende blikket framover. Verden ser annerledes ut i 2026 enn den gjorde da vi ble stiftet i 1976. Ekstremvær er bare noe av det som har strammet grepet de siste årene. Flom og tørke fratar mennesker selv det vesle de hadde.

Spennet er stort, men det er dette spennet vi jobber i. Vi feirer hvert enkelt menneske som kjemper seg ut av fattigdom – og vi prøver samtidig å se framover og finne løsninger for en verden i endring.

Som mange andre 50-åringene må vi både se bakover for å minnes hvem vi er, men samtidig gå løs på oppgavene som ligger foran med klokt hode og varmt hjerte.

Takk for at du er med!

Karen Kilane
Redaktør

karen.kilane@stromme.org

Her og nå

For Chonda i Bangladesh og Maimouna i Niger er ikke klimaendringer noe de frykter i framtiden. Endringene skjer her og nå, og konsekvensene strekker seg langt inn i hverdagen deres.

tekst KAREN KILANE

foto TORLEIF SVENSSON, FAHAD KAIZER OG ADAMOU ASSOUMANE ISSA

Klimaendringer oppstår globalt, men rammer globalt. Kvinner i Bangladesh er blant dem som betaler en høy pris for verdens overforbruk.

Tradisjonelle byggeskikker holder ikke i møte med nytt ekstremregn i Niger.

BANGLADESH: Chonda ser på barna sine som sover. Hun håper på det beste og lukker døra stille bak seg. Er det risikabelt å forlate en sovende baby hjemme alene i et hus uten lås eller brannalarm? Ja. Er det farlig for en kvinne å gå alene langs veiene etter at det har blitt mørkt? Selvsagt. Men hvem har råd til å ta hensyn til slikt? For Chonda vet også svaret på det neste spørsmålet: Kan hun fortsette å gi barna vannet fra landsbyen – det som fører til farlige sykdommer? Nei, det kan hun ikke. Chonda finner vandunken og går alene ut i natta. Som alle andre alenemødre i verden vet hun at dagen aldri har nok timer. Hun må bruke barnas sovetid på å legge bak seg de lange kilometerne til rent drikkevann.

NIGER: Maimouna blir stående et øyeblikk og betrakte ektemannens rygg. Abdou er 80 år. Han burde ikke stått her og formet murstein av leire. I tre måneder har han jobbet med husveggen. Det tunge arbeidet vil ta livet av ham, tenker hun. Men hva er alternativet? At regnværet skal rasere huset? Hvis huset deres ikke er forsterket innen neste storm, vil de kanskje ikke komme seg ut i tide. Forrige gang rakk de akkurat å rømme ut før veggen bak sovemattene raste ned. Regnet har blitt voldsomt og uforutsigbart. Maimouna sukker og ser på huset. Hun vet det godt: Verken huset eller ektemannen kan klare å stå imot så mye mer.

Oppstår globalt, rammer lokalt. Fattigdom har alltid stilt mennesker overfor umulige dilemmaer; klimaendringene forverrer det som allerede virket uoverkommelig. Hadde verden vært rettfærdig, som en slags vektskål med mål om balanse, skulle tyngden av klimaendringene blitt lagt på den vestlige vektskåla. Slik er det ikke. For med klimaendringene er det denne

regelen som har gjeldt til nå: Den som har, skal få – den som ikke har, mister det lille han har. Både Bangladesh og Niger, som begge har hatt store utfordringer knyttet til fattigdom, regnes som land som er særlig hardt rammet av klimaendringer. Dette til tross for at landene selv står for en svært liten del av de globale utslippene totalt. Chonda fra Bangladesh og Maimouna fra Niger er to av dem som ble intervjuet da Strømmestiftelsen gjennomførte en studie om de lokale konsekvensene av klimaendringer. – Arbeidet resulterte i en rapport som viser hvordan den globale klimakrisen har lokale ansikter. Studien skal også gi stemme til mennesker og familier som kjemper for å overleve mot krefter utenfor deres egen kontroll, sier generalsekretær i Strømmestiftelsen, Erik Lunde.

Vannmangel i deltaområdet. Det er store forskjeller mellom kysten av Bangladesh og Niger i den tørre Sahel-regionen. I Bangladesh har studien blitt gjennomført i et frodig deltaområde, der elvene møter Bengalbukta. I Niger har studien foregått i et område der landskapet er tørt. Likevel er resultatene fra de to områdene overraskende like. Blant annet er mangel på rent vann en hovedutfordring både i det frodige og i det tørre landskapet. Bagerhat-distriktet i Bangladesh er

“
Rapporten vår viser hvordan den globale klimakrisen har lokale ansikter.

Erik Lunde

FAKTA

Klimastudie

- Gjennomført i Bagerhat-distriktet i Bangladesh og Dosso-regionen i Niger
- Studien hadde som mål å dokumentere klimaendringer og å gi stemme til de mest sårbare samfunnene
- Ekstra fokus på småbønder, mødre, barn og personer med funksjonsnedsettelse

Les hele rapporten

ERIK LUNDE

Generalsekretær i Strømmestiftelsen

HASSAN
ADAMOU

Bonde i Niger

FAKTA

KLIMAULIKHET

- Verdens 10 prosent rikeste, rundt 770 millioner mennesker, står for omtrent 48 prosent av verdens klimagassutslipp.
- Den fattigste halvparten av verdens befolkning, 3,8 milliarder mennesker, står for 12 prosent av verdens utslipp. Mange av disse bor i land som er svært sårbare for klimaendringenes konsekvenser.

REGJERINGEN.NO

+

omgitt av hav og elver. Det er nok av vann her, men vannkvaliteten er i ferd med å bli ødelagt. Familier står overfor sykkloner, saltinntrengning og tidevannsbølger som ødelegger avlinger og ferskvannskilder. Jorder som tidligere produserte ris, er nå saltpåvirket og ubrukelige, og bønder tvinges til å gi opp avlingene eller migrere for å finne arbeid.

Økt saltinnhold i vannet har også gitt helseutfordringer. Det urene vannet gir underlivsplager og komplikasjoner under graviditet. Bakterier og parasitter gir barna alvorlige hud- og mageinfeksjoner.

Flom i Niger. At mangel på vann er en utfordring i den tørre Dosso-regionen i Niger, er kanskje ingen overraskelse. Langvarig tørke og sandholdig jord preger landskapet. Men det blir ekstra komplisert når tørke og ekstremregn rammer samtidig. Jordsmonnet er for tørt til å ta imot nedbøren, og flom bidrar til å ødelegge livsgrunnlaget, blant annet for bønder som Hassan Adamou.

Han forteller at fjorårets sesong nesten tok knekken på ham og familien. Regnet kom sent, men da det først kom, var det så kraftig at jorda ble dekket av vannmasser. Avlingene ble hardt rammet.

– Fra samme jordstykke, hvor jeg tidligere kunne høste 75 bunter hirse, fikk jeg

“

Fra samme jordstykke, hvor jeg tidligere kunne høste 75 bunter hirse, fikk jeg i fjor under 30.

Hassan Adamou

i fjor under 30, sier Adamou.

Også bønnene, som vanligvis er en trygg avling, ble ødelagt. Høsten var ikke nok til å mette barna gjennom året.

Det Adamou opplever, er dessverre ikke unikt. Følgene av ekstremvær er de samme i begge landene: matmangel.

– Vi er i en tid der internasjonale ledere vender seg bort fra bærekraft og samarbeid. Samtidig ser vi hvordan fattige land og de mest sårbare betaler prisen for globale utslipp. Det er ikke rettferdig, sier generalsekretær Erik Lunde.

Konkrete tiltak. Studien i Bangladesh og Niger var viktig for Strømmestiftelsen for å synliggjøre de faktiske konsekvensene av klimaendringene. I tillegg har de lokale partnerne Strømmestiftelsen jobber med, kunnet avdekke konkrete behov og utfordringer. Vi har tilbrakt tid i landsbyene for å forstå hvilke problemer familiene står overfor.

Resultatet av studien har derfor også ført til konkrete tiltak for å imøtekomme de nye utfordringene.

– Vi prøver å jobbe på flere parallelle måter. Målet er at mennesker selv skal få verktøyene de trenger for å være bedre rustet i møte med klimaendringene. Men vi så noen ting som åpenbart hastet, særlig når det gjaldt matsikkerheten og vannsituasjonen. I landsbyene i Bangladesh har vi for eksempel satt opp sju rensende filtre på ulike dammer. I tillegg er det satt opp beholdere på 3000 liter som samler regnvann, forteller Erik Lunde.

Mindre sykdom. For mødre som Purobi Biswas har tilgangen til rent vann gjort hverdagen mer overkommelig.

– Før fikk barna mine blemmer og utslett etter å ha vasket seg i det giftige vannet. Vi måtte oppsøke helsehjelp flere ganger i måneden, forteller hun.

– Nå kan jeg gi barna mine trygt drikkevann.

+

Mødrene i landsbyen kan endelig gi barna rent vann.

+ Også legen på det lokale helsesenteret har merket endringene.

– Etter at landsbyen fikk filtrert vann, har vi sett langt færre tilfeller av tyfoidfeber og andre sykdommer forårsaket av forurenset vann, sier lege Mohammad Sumon Talukder.

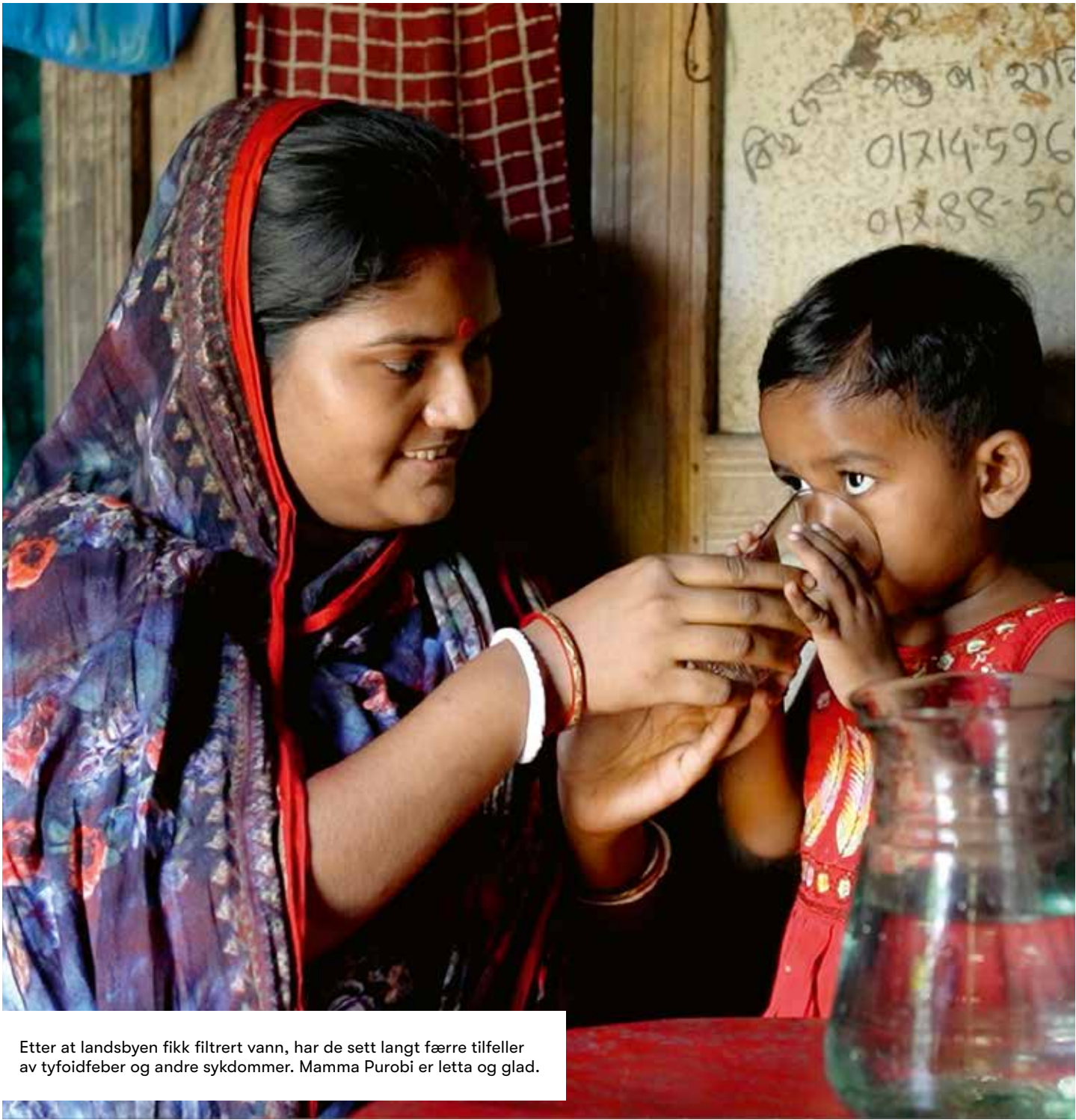
Vannet er testet i laboratorium, og det er bekreftet at vannkvaliteten er god.

Langsiktighet. – Rapporten viser imponerende innsats fra kvinnegrupper og lokale innovasjoner. Det er inspirerende å se hvor mye kreativitet og styrke som finnes lokalt. Vi har 50 års erfaring med dette: Mennesker som får muligheten, tar den og bruker det de har tilgjengelig til å kjempe seg ut av fattigdom. Men selv om de har denne iboende kraften, er klimaendringene ubønnhørlige. De røver bort selv det lille folk har hatt å ta tak i. Mangel på rent vann, ekstremvær og tørke presser sårbare familier til bristepunktet. For de fleste nytter det ikke bare å jobbe hardt eller finne smarte løsninger, når selve livsgrunnlaget er tørket opp eller skylt vekk. Vi er nødt til å ta grep og bidra med både katastrofeberedskap og langsiktighet, slik at folk har en sjanse til å klare seg i møte med en ny hverdag, sier Erik Lunde. ■

“

Nå kan jeg gi barna mine trygt drikkevann.

Purobi Biswas

Etter at landsbyen fikk filtrert vann, har de sett langt færre tilfeller av tyfoidfeber og andre sykdommer. Mamma Purobi er letta og glad.

Du betyr mer enn du tror

– De som har bidratt minst til klimaendringene, rammes hardest. Men vi har et felles håp, sier professor og forfatter Dag Olav Hessen.

– Hvor i verden rammer klimaendringene mest?

– Generelt er det slik at de av oss som har bidratt mest til klimaendringene, også er de som rammes minst. Og motsatt: De som har bidratt minst, rammes hardest. Når havnivået stiger, vil både øyer og deltaområder være truet. Mange steder merkes endringene allerede. Områder som i dag er varme og tørre, vil oppleve ytterligere forverring, som i India, der vi har sett tusenvis av dødsfall.

I land som Nepal vil også befolkningen rammes tidlig. Når isbreene smelter, oppstår flom, ras og nye sykdommer. HISP-senteret i Oslo har påvist en direkte sammenheng mellom klimaendringer og utbredelsen av denguefeber i Nepal. Det er noe av den mest konkrete koblingen jeg kan tenke meg, og klimaendringene er den suverent største globale helseutfordringen.

– Magasinet har tidligere intervjuet mennesker i Nepal som har fått livsgrunnlaget truet av klimaendringer. Mange av dem sa at de trodde det var for sent. Er det det?

– Nei, i det store og hele er det ikke for sent. Men i enkeltmenneskers tidsperspektiv stemmer det nok. Noen steder er det for sent å unngå store lokale problemer.

Havstigning og tørke vil fortsette i en lang periode, selv om vi får ned utslippene. Deretter vil endringene flate ut før vi håper at naturen henter seg inn. Men for en del enkeltmen-

nesker vil det nok være for sent, for en eventuell gjenoppretting av naturen tar tid. Vi ser imidlertid i dag en omstilling til mer grønn energi og reduserte utslipp i en del land, så i et langsiktig perspektiv skal vi ikke miste håpet, og verden går uansett ikke under.

– Kan vi som bor så langt unna land som Bangladesh og Niger påvirke?

– Det er helt klart at vi kan. Som stor oljeproducent påvirker vi allerede negativt. Utslippene våre er ikke så beskjedne som vi ønsker å framstille dem som. Norge har blitt sett på som en grønn nasjon, og det er viktig at vi er en foregangs-nasjon – både som land og selv som enkeltmennesker. Jeg sier ofte at du betyr mer enn du tror, og det kan slå begge veier. Summen av en fatalistisk tankegang, der vi tenker at mitt bidrag ikke betyr noe, er vår felles ulykke. Men at hver og en av oss ser på oss selv som en del av framtiden, kan også være vårt felles håp.

DAG OLAV HESSEN

Biolog og professor ved Universitetet i Oslo

VISSTE DU AT ...

... FNs globale havavtale nå har trådt i kraft? Den kan brukes til å opprette marine verneområder, med forbud mot bunntørling, overfiske, gruvedrift og oljeboring.

KILDE: GREENPEACE

Summende forsvar mot ville elefanter

NORD I BANGLADESH er kampen for tilværelsen en utfordring for både dyr og mennesker. Bøndene forsøker å skaffe seg et levelig liv – men det gjør også de ville elefantene. De kan komme brasende inn i landsbyer og trampe ned både dyrket mark og hjem. Å true og jage dem bort er ingen god løsning. Men etter at bøndene begynte med bikuber, trekker elefantene seg unna selv, for de liker ikke summingen fra biene – mens bøndene på sin side får honning de kan selge. En forsvarsstrategi har blitt til en blomstrende mulighet!

FOTO: CARITAS BANGLADESH

MED FRØ I BANKEN

I NEPAL KAN BØNDER nå sette inn ulike varianter av frø fra lokale vekster i en frøbank. Over 50 bønder får opplæring i frøbevaring, lagring og registrering. Frøbanken reduserer avhengigheten av dyre hybridfrø, øker det biologiske mangfoldet og forbedrer matsikkerheten. I tillegg får bøndene en kjærkommen ekstrainntekt.

FOTO: KIRDARC NEPAL

Bonden Dilmaya Thapa viser stolt frem en stor bøtte med frø fra frøbank-hvelvet.

Joda, det fungerer!

Får du noen ganger inntrykk av at alle piler i verden peker nedover? De gjør ikke det. Her har vi samlet nyheter som viser at felles innsats for det gode gir resultat!

tekst og foto REDAKSJONEN

Solcellepaneler forbedrer elevenes læringsmiljø og ferdigheter.

FOTO: STRØMMESTIFTELSEN

VISSTE DU AT ...

... danske forskere har funnet opp en metode som omdanner plastsøppel til et pulver som kan suge opp CO₂? Dermed kan et miljøproblem bli en del av løsningen på klimakrisen.

KILDE: KØBENHAVN UNIVERSITET

Stort for småbønder

I MALI DELTAR en gruppe bønder i et spennende pilotprosjekt for å håndtere utfordringer knyttet til matsikkerhet og et mer uforutsigbart klima. Maliske forskere og NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) utvikler et opplegg med rimelige og arbeidsbesparende landbruksteknologier: regnbasert dyrking, jordforbedring, husdyrhold, kjøkkenhager og opplæring i matforedling og ernæring. Bøndene får startpakker med forbedrede frø, treplanter, mineralgjødsel og plantevernmidler distribuert gjennom lokale frøprodusenter og planteskoler.

FOTO: STRØMMESTIFTELSEN

Det går ikke an å jobbe med utvikling i Afrika og Asia uten å ta høyde for at klimaet endrer seg.

SOL UTE, SOL INNE!

STADIG FLERE barneskoler i verden blir utstyrt med strøm. Det gjør at mange flere elever får lys og regulert temperatur i klasserommene. De får også mulighet til å bruke digitale verktøy, og kan få bedre vann- og sanitærforhold som krever elektriske systemer for å fungere. På verdensbasis kommer nå 40 prosent av strømmen til skolene fra fornybar energi. Økningen har vært størst i Sentral- og Øst-Asia.

KILDEN: VERDENS BESTE NYHETER

Du inviteres til unike jubileums-konserter!

Erik Hillestad har gitt tekst og toner til 50 år med fattigdomsbekjempelse. Sammen med blant andre Kåre Conradi og Haddy Njie forbereder han nå høstens jubileumskonserter.

tekst KAREN KILANE foto STRØMMESTIFTELSEN

Jeg håper vi under konsertene klarer å skape et stort vi, sier Haddy Njie.

Hun sitter ved Erik Hillestads stuebord sammen med Kåre Conradi. Foran dem ligger mapper med tekst og toner. De to artistene, skuespillerne og forfatterne har nettopp blitt introdusert for Hillestads ti nyskrevne sanger. Gjennom tekst og toner har han skrevet historier fra Strømmestiftelsens 50 år med fattigdomsbekjempelse.

– Pappas familie er fra Gambia, og jeg vokste opp med en bevissthet om at verden er urettferdig. Ulikhetene var som en skygge som fulgte meg, sier Haddy Njie.

Menneskemøter. Som voksen har Haddy Njie flere ganger løftet fram historiene til mennesker som selv har kjempet mot urettferdighet, både som programleder for TV-aksjonen og som forfatter.

– Det er alltid sånn at de som har mest også har de høyeste stemmene. Vi er virkelig blant de heldigste av de heldige i verden. Når vilkårene er så forskjellige, kan det være vanskelig å kjenne et felles vi. Men det er det vi trenger. Vi trenger fellesskap, og jeg håper at disse jubileumskveldene kan være med på å skape en nærhet som er tvingende nødvendig nå.

Haddy Njie prater engasjert om menneskemøter som har fulgt henne. Etter seks år der hun har ledet TV-aksjonen har hun møtt mange som har gjort inntrykk.

– Den sterkeste lærdommen har jeg med meg fra en kvinne i Afghanistan som jeg fulgte i to dager. Hun levde et veldig strevsomt liv.

«Du er så sterk», sa jeg da vi sammen gikk opp noen ekstreme bakker. Da stanset hun og så på meg. «Det er like ille for meg som for deg. Forskjellen er bare at jeg ikke har noe valg. Jeg er ingen martyr, men livet mitt har vært ild.»

Unike konserter. – Det er så viktig at vi ikke går inn i konsertene som «mennesker som hjelper fattige». I stedet håper jeg vi kan møtes som mennesker med like stor evighet inni oss. Uansett hvor vi kommer fra, har vi samme behov for nåde, kjærlighet og drømmer, sier hun.

Kåre Conradi nikker.

– Vi mennesker er overraskende like.

Vi deler de samme grunnfølelsene når vi blir redde, engstelige, mister noe, kjenner på utilstrekkelighet eller når vi opplever gleden i å finne vår egen styrke. I arbeidet med denne konserten håper jeg vi finner disse menneskelige møtene. I tekstene til Erik opplever jeg det samme som jeg kan +

Komponisten og tekstforfatter Erik Hillestad er for mange kjent fra Kirkelig Kulturverksted. Sammen med artistene Haddy Njie og Kåre Conradi forbereder han høstens jubileumskonserter.

Det er ikke første gang det har blitt jobbet med sanger om fattigdomsbekjempelse i studioet hjemme hos Erik Hillestad.

“

Vi trenger fellesskap, og jeg håper at disse jubileumskveldene kan være med på å skape en nærhet som er tvingende nødvendig nå.

Haddy Njie

+ gjøre som skuespiller: tekster som sier mer enn jeg selv kan klare å komme med. Jeg har alltid drømt om å få jobbe med Erik Hillestad. Tekstene hans har nettopp med seg denne nerven av noe felles.

Erik Hillestad er glad over å ha fått med nettopp Haddy Njie og Kåre Conradi. Han tror konsertene kommer til å bli unike opplevelser.

– Musikk er den kunstformen som beveger meg sterkest. Den har en umiddelbar inngang til hjertet mitt. Når tekst formidles sammen med musikk, klarer jeg ikke forsvare meg mot teksten intellektuelt. Opplevelsen går så dypt inn i meg. Hadde jeg lest teksten på et papir, hadde jeg mobilisert motforestillinger. Men musikken bringer fortellingen rett inn i nervebanene mine, sier Erik Hillestad.

Kraften i musikken. Han fyller på kaffe til de to andre. På bokhyllene rundt dem er det figurer og kunst fra hele verden. Mellom barnebarnas duploklosser og godt leste bøker står det ulike instrumenter og Spellemannpriser. Petter Dass-statuetten hans har fått plass mellom jakker, skjerf og sko i yttergangen.

Hver krik og krok forteller historier om et liv med kunst og formidling fra hele verden. Hillestad er mannen bak tekster som nettopp har fungert som injeksjoner i menneskers engasjement. Det er han som har skrevet om de umulige, om stemmer for de stemmeløse og gylne land.

– Jeg har tro på musikken som formidlende kraft, og det har gjort at jeg har blitt ved denne formidlingsformen hele livet.

Jeg håper at slik som jeg selv blir truffet av tekster og musikk, slik skal også publikum bli det. Målet mitt med jubileumskonsertene er at gjestene opplever noe nytt og får nye perspektiver, at hjertene deres beveges, slik jeg selv har opplevd det i arbeidet med sangene.

Melodier fra hele verden. Til jubileumskonsertene har Erik Hillestad funnet sanger og melodier fra land som Strømmestiftelsen har jobbet i. I tillegg har han lest Strømmestiftelsens tekster om mennesker som selv har kjempet seg ut av fattigdom.

– Jeg har fått hjelp fra Sigbjørn Nedland, som kjenner musikk fra flere land i Afrika. I tillegg har jeg lett litt her og der og funnet låter. Jeg har brukt uttrykket i melodiene og originaltekstene og forsøkt å smi dem om til noe som jeg tror fungerer på norsk. De fleste tekstene er frie og løstrevne, men enkelte er også gjendiktninger av lokale sanger, forteller han.

Resultatet har blitt til tekster om ungdom som kjemper for likestilling, mennesker som lever med AIDS, kvinner som blir kjent med egne rettigheter og gatebarn som håper på noe bedre. Sanger om håp, tap og mot.

– *Hvilke forutsetninger har du for å gå inn i andre menneskers perspektiv og formidle deres liv og hverdag?*

Erik Hillestad humrer fra godstolen.

– Veldig dårlige forutsetninger, egentlig. Men så blir han alvorlig.

– Jeg må prøve så godt jeg kan å bruke meg selv og livet jeg har levd. Som Haddy og Kåre sier: Menneskelivet er egentlig ganske likt over hele kloden, selv om det er åpenbare forskjeller. Vi har de samme følelsene av savn, sorg og drømmer. Vi har alle en engstelse for hva vi kan miste. Jeg har levd meg inn i andre menneskers liv så godt jeg kan, sier han.

Haddy Njie er enig.

– Kåre og jeg har pratet om at det å låne stemmene våre til disse menneskene er et stort ansvar. Vi skal gjøre det beste vi kan for å formidle historiene, skape engasjement og et stort vi som kan være med på å forandre verden.

– Litt av et ansvar, sier Kåre Conradi og smiler.

– Ja, det er litt av et ansvar. Men vi skal gjøre så godt vi kan. ■

Kjøp konsertbillettene her i dag.

Har du sett Nabir danse?

Trettenåringen fra Tanzania sier han elsker matte mer enn å danse. Det er det egentlig vanskelig å tro på etter å ha sett ham ta noen dansetrinn.

tekst og foto KAREN MARGRETE KILANE

Matte er så fint. Der går ting opp, og problemer kan løses. Jeg liker matte mye bedre enn å skrive lange tekster, sier Nabir.

Nabir Henry (13) fra Bagamoyo i Tanzania hadde fullført hele barneskolen, men likevel kom han ikke inn på ungdomsskolen, nettopp fordi han ikke besto fagene hvor han måtte skrive lange tekster.

Guttegjeng. Den unge gutten med kroppen full av rytme, øynene fulle av moro og kommentarer som sitter, ble raskt fanget opp av en eldre guttegjeng.

De hadde nemlig sett Nabir danse. Snart var han rekruttert til en dansegruppe.

Selv om det å forlate skolen og bli tatt opp i en omreisende dansegruppe kan høres ut som mange ungdommers største drøm, forteller Nabir at det ikke var så moro når alt kom til alt. Å være med i gruppa innebar også mye negativt, ting Nabir helst ikke vil snakke om. Han savnet snart skolen og det normale. I tillegg var mamma fortvilet over at Nabir var med i ungdomsgjengen. Alt hun ønsket var en ny mulighet for ham.

Danser alene. Det er ikke alltid det ordner seg, men noen ganger kan uventede ting skje.

Nabir fikk sett en plakat for livsmestringskurset Bonga. Her skulle ungdom få muligheten til å komme tilbake på skolen. Han måtte gå noen runder med seg selv, men til slutt tok han sjansen.

– Her fikk jeg starte på nytt. Jeg er fremdeles ikke god på å skrive lange tekster. Men jeg har funnet ut at jeg ikke er håpløs på skolen av den grunn. Det er fint å være her sammen med venner på min egen alder.

– Men selv om du elsker matte, så har du vel ikke gitt opp dansen helt?

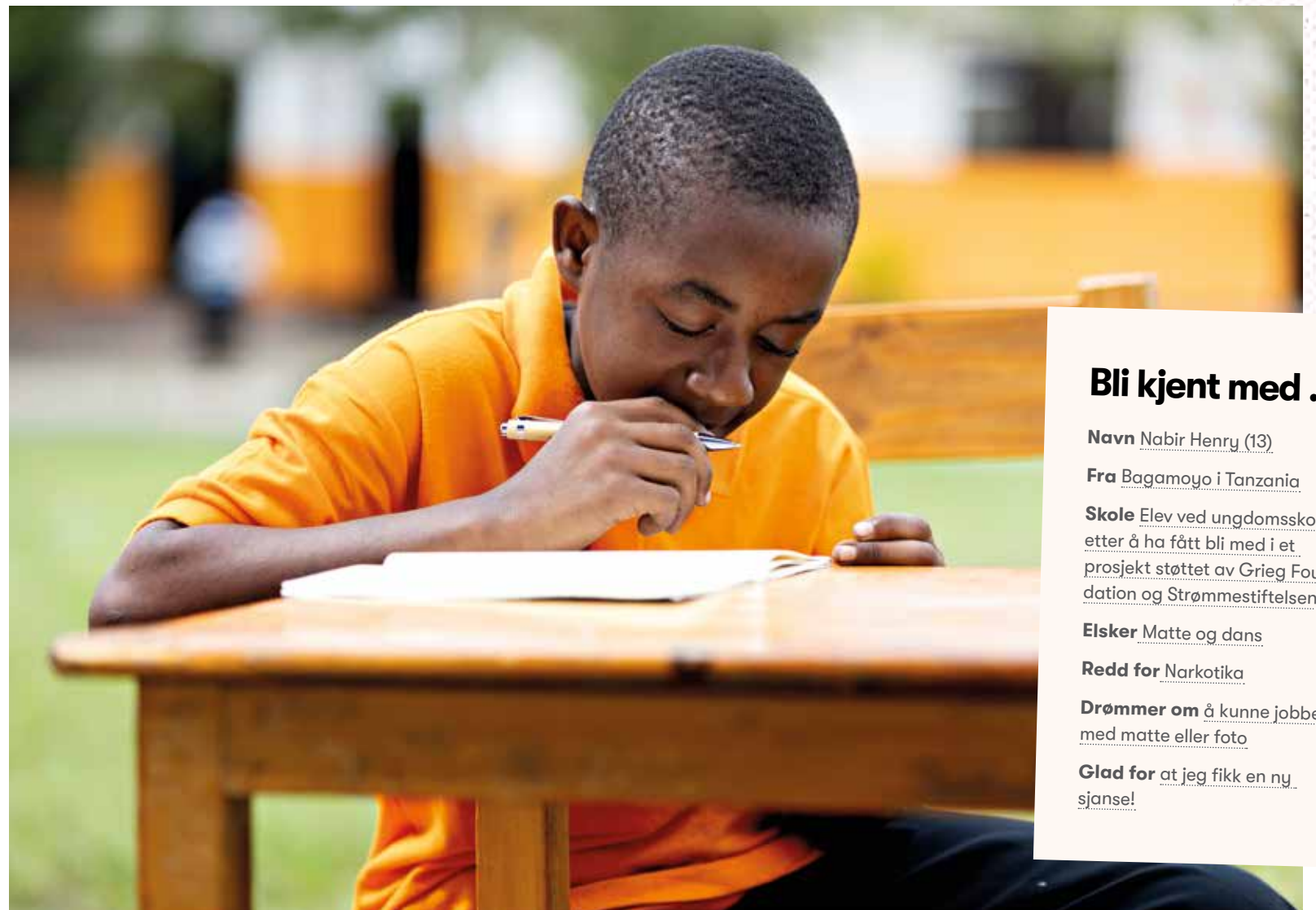
Nabir smiler lurt.

– Det har jeg ikke. Men nå danser jeg mest alene, sier han.

“

Jeg er fremdeles ikke god på å skrive lange tekster. Men jeg er ikke er håpløs på skolen av den grunn.

Nabir Henry

Bli kjent med ...

Navn Nabir Henry (13)

Fra Bagamoyo i Tanzania

Skole Elev ved ungdomsskolen etter å ha fått bli med i et prosjekt støttet av Grieg Foundation og Strømmestiftelsen

Elsker Matte og dans

Redd for Narkotika

Drømmer om å kunne jobbe med matte eller foto

Glad for at jeg fikk en ny sjanse!

Nabir Henry (13) fra Tanzania har et klokt hode og raske føtter.

Elijah Lokii fikk muligheten til å gå på skole. I dag er han freds- og programleder i Kuron fredslandsby i Sør-Sudan. Kombinasjonen av utdanning og egen erfaring med sult og redsel har ført til store resultat i arbeidet.

“

Snart turte jeg å si at alle måtte møte uten våpen

Elijah Lokii

Ingen åtte-til-fire-jobb

Elijah Lokii tittet nervøst på mennene som satt rundt ham med våpen. Han var bare 27 år da han for første gang var ansvarlig for fredssamtaler som berørte millioner av mennesker. Vi møter ham under hans korte reise til Norge der han treffer støttespillere.

tekst KAREN KILANE foto ØYSTEIN MELHUS VENÅS

Elijah, i dag freds- og programleder i Kuron fredslandsby i Sør-Sudan, vokste opp som ett av ni søsken.

- Foreldrene våre kunne ikke regne med at alle ville vokse opp, sier han.

Han legger til slike små forklaringer underveis, vel vitende om at han kommer fra en hverdag ulik mange andres.

- Som for mange barn i dette området i Sør-Sudan, var verden utenfor usynlig for meg. Ingen i familien min hadde gått på skole, og det var ingen planer om at jeg skulle gjøre det heller. Jeg skulle gjete kveget, som alle andre.

Men faren hans ble kjent med den nå avdøde biskopen Paride Taban fra Kuron fredslandsby. Biskopen oppmuntret faren til å la barna gå på skole.

- Av oss ni var det akkurat jeg som var i riktig alder, sier Elijah.

- Jeg visste jeg var heldig, nærmest utvalgt. Uansett hva som skjedde på skolen, kunne jeg ikke slutte.

Ung fredsforhandler. Elijah forklarer at området han kommer fra består av ulike stammer, og konfliktnivået har vært høyt. For å gå på skole måtte han reise til et annet område.

- Noen ganger kom menn fra folkegruppen der inn i klasserommet og hentet barn fra min stamme for å drepe dem. Når mennene kom, var det ingen steder å flykte. Flere ble drept.

Elijah sier han var redd og lengtet hjem. Likevel fullførte han skolen. Han var den eneste i klassen som fikk stipend til universitetet, og senere fikk han muligheten til fire studieår i Rwanda, samt en utvekslingsperiode i Tyskland.

Han visste hele tiden at han ville tilbake til Sør-Sudan og familien sin.

Der fikk han jobben som freds- og programleder.

- Området rundt oss har nærmere tre millioner mennesker, og vi har store utfordringer med uroligheter og vold mellom folkegrupper. Alle hadde store forventninger til meg da jeg kalte inn til de første fredssamtalene. Jeg var nervøs der jeg satt som 27-åring i møte med eldre menn som alle kom med våpen. Men også her visste jeg at lokalsamfunnet stolte på meg. Jeg kunne ikke gi opp.

Skole er håpet. Han beskriver samtalene som krevende. Likevel hadde han en fordel:

- Jeg kjenner konteksten. Jeg vet hvordan det er å sulte og være redd. Jeg har selv opplevd det harde livet og gamle konflikter. Snart turte jeg å si at alle måtte møte uten våpen. Etter 2021 begynte volden å gå ned, og i dag har vi ikke dokumentert vold. Vi har ikke hatt statsledere eller vestlige diplomater inne, men leder selv forhandlingene.

Det som gleder Elijah mest, er at flere barn har begynt på skolen. Samtidig bekymrer han seg over globale bistandskutt. Matforsyningene stopper opp, og i fattige områder betyr det at barn ikke får gå på skole.

- Hvert skolebarn teller. Hadde foreldrene mine måttet betale alle skoleutgiftene selv uten støtte fra andre, hadde jeg aldri gått på skole. Det er den harde realiteten.

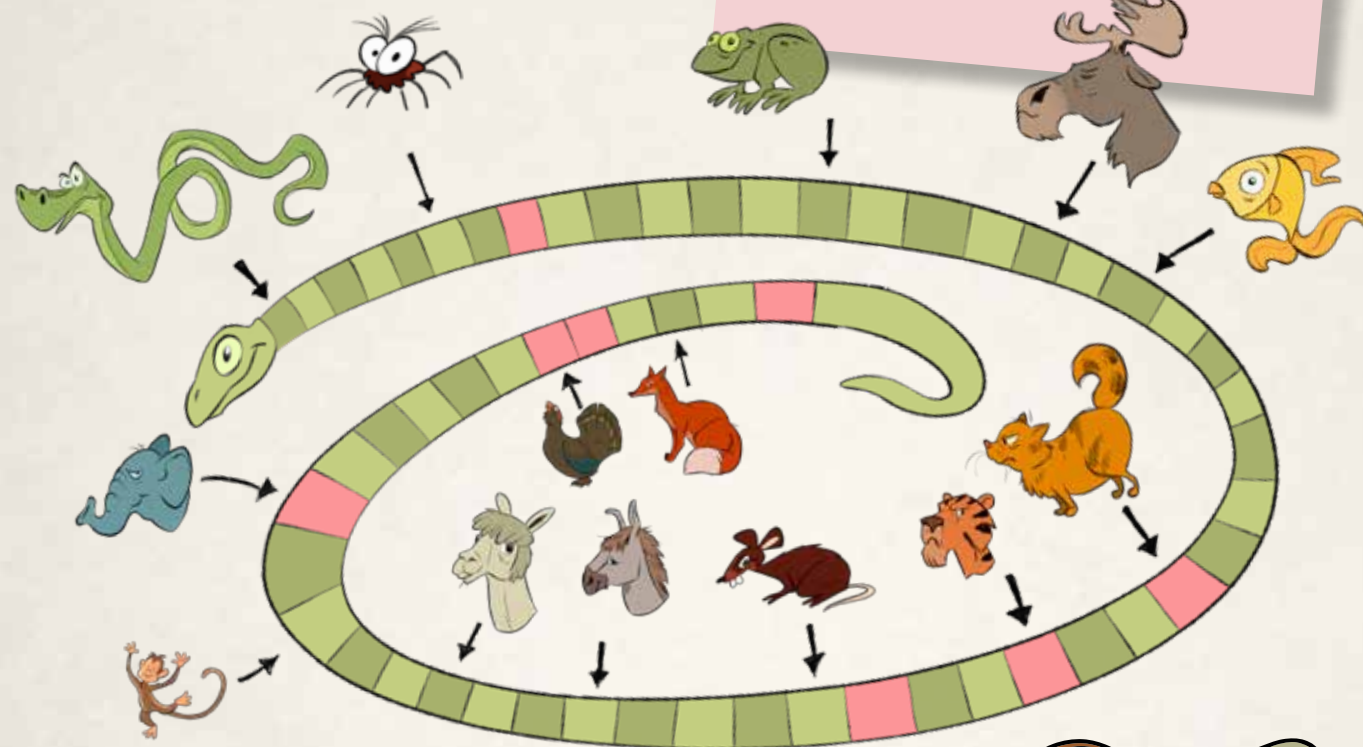
Dette er grunnen til at Elijah kom på en kort reise til Norge for å fortelle støttespillerne at han håper vi ikke gir opp.

- Skole er vår beste sjanse til å bekjempe fattigdom, sier han.

SLANGE-KRYSSORD

Skriv inn navnet på de forskjellige dyrene. Den siste bokstaven i hvert ord er den første i det neste.

Samle bokstavene fra de røde rutene, og sorter dem riktig for å finne løsningsordet.

Løsningsord:

--	--	--	--	--	--	--	--

IKKE-KRYSSORD

Ikke frukt Ikke litt

v

v

Ikke dårlig >

Ikke ryddig >

Ikke hard Ikke frisk

v

v

Ikke katt >

Ikke stek >

MYSTERIET

Klokken 05.32 natt til onsdag gikk alarmen hos Gull-Holmen, og smykker for flere tusen ble stjålet. Vitner så en person løpe fra stedet, men en gjernings-mann etterlater seg alltid spor ...

Tenk deg godt om.
Hvem tror du er den skyldige?

LØS GULLSMED-MYSTERIET
og send svaret til
post@strommestiftelsen.no
eller på SMS 402 44 097 innen
1. mai 2026.

Vi trekker ut en heldig vinner
som får koffert fra Detektivbyrå
nr. 2 + Åtto-bamse

Elise fra Soknedal vant den forrige
detektiv-oppgaven

Velkommen til feiring!

I år feirer Strømmestiftelsen 50 år med fattigdomsbekjempelse. Vi håper du vil komme på jubileumskonsernten!

Strømmestiftelsen ble etablert 21. september 1976. Når vi i år jubilerer, er vi like kampklare som den dagen vi startet. Bakgrunnen for stiftelsen var et sterkt ønske om å hjelpe mennesker ut av fattigdom og nød. Et behov som dessverre fortsatt er like aktuelt i dag. Vi gir oss ikke før fattigdommen er bekjempet! Vi har ingen 50-årskrise. Men i år spiser vi fokuset ekstra, og vi kan også røpe at vi kommer med en ansiktsløftning om ikke så lenge. Selv om vi endrer på det ytre, er innholdet og hjertet fortsatt det samme: Å bekjempe fattigdom. Vi har som mål å løfte fokuset på fattigdomsbekjempelse. Vi håper du vil kjenne at du er en del av noe viktig!

Det er spesielt ett arrangement jeg vil tipse deg om. Erik Hillestad har i anledning jubileet spesialskrevet en konsert om forandrede liv og håp. Konserten er skapt for deg som giver, som en unik musikalsk opplevelse og en påminning om at det nytter. Konsertene med Kåre Conradi og Haddy Njie arrangeres 22. til 26. september i Oslo, Kristiansand, Stavanger og Bergen. Selv planlegger jeg å ta med familie og venner. Som artisten Haddy så fint sier: Vi trenger fellesskap, og jeg håper at disse jubileumskveldene kan være med på å skape en nærhet som er tvingende nødvendig nå. Jeg håper vi sees!

Beste hilsen Erik Lunde,
generalsekretær i Strømmestiftelsen.

Anledningsgaver fra 2025

MINNEGAVER
Hally Birgitte Bjørneseth
Per Flatøe
Liv Damsgård
Birgit Aadland
Jacob Stokke
TOTALT = kr 50 000

TESTAMENTARISKE GAVER
Tordis Bjorvand – Kristiansand
Åsne Randøy – Kristiansand
Inger Berit Skjervheim – Nordheimsund
TOTALT = kr 506 587

JUBILEUMSGAVER
Ellen Mushom – 60 år
Egil Thorvaldsen – 73 år
Svein Borgås – 75 år
Elisabeth Moen – 75 år
TOTALT = kr 20 800

I tillegg kommer diverse innsamlinger fra sosiale medier.

XORD .no	BANKET	FOTBALL-SPILLER	RED-SKAPET	TONE	VIDT	FOLKE-REKKE-STERILI-SERE	ETTER-RETTET	FLEIP	SLEKT-NINGEN	AUTENTISK
FØDEN										
MALE						1				
STROPP				UROET						
				SPRØYT						
OSTE-SORT	MAR-KERES							KIKKE-JORD-NÆR PERSON		
			GREKERE							DANS
			KAN STEIN VÆRE							
							KAN TRAV VÆRE OPP-FØRTE			
PROFET				SÅPE-MERKE			IKKE ET ORD MER			FØLE-HORN
SMEDENS VERKSTED				VÆRELSE			JUNIOR			
			FOT-PLAGGET					FLUKT		
			PLUKKE-MAT					EPOKEN		
TEMPO-ENE						MANIFEST OM-BESTEMME SEG				
		VENN					1358		SATT IKKE	
							UTGÅTT		BESKYT-TER	
YTE	TREET				SOPE	FROSSEN JORD		TE		SEDVANE
KILO-GRAM	UNDER-HOLD-NINGS-PROGRAM					FÅ		STEMME-GIV-NINGEN		
		PØBELEN							FASE	
		FORBLI							PLANTE-STENGLER	
JOURNA-LIST										
MALT KORN			SØR-LENDING-EN	SVULMET				VENDING		
				KRAFT				GROGGY		
FINESTE						MIKRO-ORGAN-ISMEN				ZERO
						PRON.				
PARTI-FORK.		SKI-GÅRDEN					ÅLEFISK			
		TIDL. ØST-TYSKLAND					BILMERKE			
3					6390				KV. NAVN	
					OMTALE				HES	
SI				STAT			RENT			
M.NAVN						BIBEL-NAVN		GÅ		

- 1 – Fornavn til låtskriver for jubileumskonsernten?
- 2 – Hvor mange år fyller Strømmestiftelsen i år?
- 3 – Fornavn til en av de to artistene som er med på jubileumskonsernten?

SEND LØSNINGEN innen 1. mai 2026 til post@strommestiftelsen.no (merk KRYSSORD) eller ring inn løsningen på 38 12 75 00 mellom kl. 09.00 og 14.00 på hverdager.

Vi trekker ut en heldig vinner som får vårt flotte bærenett og fem Flax-lodd. Vinner av forrige kryssord: Laila Karlsen fra Halden.

Bli med på JUBILEUMSKONSERT

Oslo | Kristiansand | Stavanger | Bergen

22/9

23/9

25/9

26/9

Kåre Conradi

Haddy Njie

Fattigdomsbekjemper LIVE!

Strømmestiftelsen fyller 50 år og **Erik Hillestad** har i den anledningen spesialskrevet sanger om forandrede liv og håp. Konserten er skapt for deg som giver, som en unik musikalsk opplevelse og en påminning om at det nytter. Konsertene med **Kåre Conradi** og **Haddy Njie** arrangeres 22. til 26. september. Vi håper du vil ta med familie og venner på denne festkvelden!

Kjøp billetter til jubileumskonserten «Fattigdomsbekjemper LIVE» på strommestiftelsen.no/konsert eller ring 38 12 75 00.

Kjøp billetter
her i dag

Strømmestiftelsen
BEKJEMPER FATTIGDOM